

International Swedish School AB
Hus 12
Beckomberga Park
168 60 BROMMA

2009-04-14
1 (7)
Dnr 44-SV2009:59

Uppföljning av regelbunden tillsyn i den fristående grundskolan Raoul Wallenbergskolan i Stockholms kommun

Bakgrund

Skolinspektionen har genomfört regelbunden tillsyn i den fristående grundskolan Raoul Wallenbergskolan i Stockholms kommun. Under tillsynsperioden har rektorn avslutat sin anställning vid skolan. Skolans biträdande rektor har av huvudmannen tillförordnats på rektorstjänsten medan rekrytering pågår.

Efter genomförd tillsyn konstaterade Skolinspektionen i beslut den 12 mars 2009 att Raoul Wallenbergskolan inte uppfyllde alla de krav som ställs för godkännande och rätt till bidrag för en fristående grundskola. Skolans huvudman ålades därför att senast den 12 juni 2009 redovisa till Skolinspektionen vilka åtgärder som vidtagits med anledning av beslutet.

De påtalade bristerna var:

- Skolans individuella utvecklingsplaner uppfyllde inte författningarnas krav (1 a kap. 8 § förordningen om fristående skolor jämfört med 7 kap. 2 § grundskoleförordningen)
- Vid betygssättning utgick lärarna inte från mål och kriterier som till fullo överensstämmer med dem som fastställts på nationell nivå (1 a kap. 7 § förordningen om fristående skolor jämfört med 7 kap. 1 § grundskoleförordningen samt Lpo 94, 2.7 Bedömning och betyg).
- Skriftliga bedömningar gavs inte i enlighet med författningarnas krav (1 a kap. 7 § förordningen om fristående skolor jämfört med 7 kap. 3, 8 och 9 §§ grundskoleförordningen).
- Betygskatalog fördes inte i enlighet med författningarnas krav (1 a kap. 7 § förordningen om fristående skolor jämfört med 7 kap. 11 § grundskoleförordningen).
- Åtgärdsprogram upprättades inte i enlighet med förordningens krav (1 a kap. 5 a § förordningen om fristående skolor).
- Skolan svarade inte mot de allmänna mål och den värdegrund som gäller för utbildning inom det offentliga skolväsendet (9 kap. 2 § skollagen).

- Skolans personal hade inte utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver (9 kap. 2 § skollagen).
- Rektorn måste ta ett tydligare ansvar för att skolans verksamhet inriktas mot att nå de nationella målen (1 a kap. 4 § förordningen om fristående skolor samt Lpo 94, 2.8 Rektors ansvar).
- Kvalitetsredovisningen uppfyllde inte förordningens krav (3 och 5 §§ förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m.).

Huvudmannens åtgärder

Huvudmannen har i skrivelse som inkom till Skolinspektionen den 27 mars 2009 redovisat en åtgärdsplan för arbetet med de brister i verksamheten samt de områden som Skolinspektionen bedömt vara i behov av förbättringsinsatser. I skrivelse som inkom till Skolinspektionen den 8 april 2009 har huvudmannen kompletterat den tidigare skrivelsen med en skriftlig redogörelse för hittills genomförda åtgärder. Till redogörelsen har bifogats dokument som illustrerar respektive åtgärd samt en uppdaterad åtgärdsplan.

Följande åtgärder har redovisats:

Avseende individuella utvecklingsplaner

- Särskild utbildning har genomförts för lärarna vid tre tillfällen inför de individuella utvecklingssamtalen den 14-15 april. Vid dessa workshops har rutinerna för arbetet med individuella utvecklingsplaner (IUP) varit föremål för översyn. Skriftliga rutiner är under utarbetande.
- IUP-dokumentet har omarbetats och kvalitetssäkrats av oberoende konsult (bilagor som bifogats: underlag för lärarens ämnesomdöme för eleven, frågeunderlag för eleven inför utvecklingssamtalet, underlag för den individuella utvecklingsplanen).
- HoD (head of department, dvs. ansvarig lärare för ämnet) och HoY (head of year, dvs. ansvarig lärare för årskursen) följer upp samtliga lärares IUP-arbete så att det är i överensstämmelse med författningarnas krav.

Avseende betygssättning samt mål och kriterier i skolans kursplaner

- Analys av samtliga kursplaner har gjorts av en oberoende konsult. Utgångspunkten har varit "best practise" vad avser kursplaner i den svenska skolektorn. Detaljerade rekommendationer har tagits fram för varje enskild kursplan och överlämnats till ansvarig ämneslärare inför det fortsatta utvecklingsarbetet.
- En mall för Raoul Wallenbergskolans kursplaner har tagits fram (har bifogats som bilaga). Med utgångspunkt från arbetet vid en workshop med huvudmannen, skolledningen och konsulten utarbetar rektorn under påskveckan förslag till kursplan för ämnet Moderna språk. Förslaget granskas av konsulten samt huvudmannen. Den 22 april 2009 hålls en första workshop för ämnesansvariga lärare för att med

utgångspunkt från mallen i ämnet Moderna språk utarbeta kursplaner för samtliga ämnen.

- Kursplanerna med nationella mål samt Raoul Wallenbergskolans lokala mål och moment kommer att digitaliseras, så att de är lättillgängliga för elever och föräldrar i likhet med de momentbeskrivningar som sedan tidigare finns digitaliserade.
- En plan för utbildning/workshops under månaderna april och maj 2009 avseende målorienterad betygssättning har lagts fast (har bifogats som bilaga).
- En illustrativ beskrivning av hur kursplaner, mål, planering, aktiviteter och åtgärder hör samman i en målstyrd utbildning har tagits fram (har bifogats som bilaga). Som syfte anges att för medarbetarna tydliggöra de olika delarnas betydelse för helheten, dvs. att nå de nationella målen för varje elev samt varför det är så viktigt att allt som sker i kommunikation med eleven är målorienterat.

Avseende skriftliga bedömningar

- Rutiner för arbetet med skriftliga bedömningar för elever i ämnen i vilka målen inte uppnåtts har utarbetats vid skolan. De ingår i nedan beskrivna dokument benämnt "Rutiner för betygsregistrering och arkivering". Utöver beskrivning av hur dokumentet ska hanteras och arkiveras anges att undervisande lärare fyller i blanketten "Skriftliga bedömningar vid slutbetyg" där han/hon skriver varför betyg inte erhöles i det aktuella ämnet.
- Dokumentet för de skriftliga bedömningarna ska vidareutvecklas, och skriftliga instruktioner utarbetas.
- Utbildning genomförs den 20 maj 2009.
- HoD och HoY följer upp samtliga lärares avgivna betygssättning med tillhörande skriftliga bedömningar så att de är i överensstämmelse med författningarnas krav.

Avseende betygs katalog

- Skriftliga rutiner för betygssättning och betygsarkivering har utarbetats (har bifogats som bilaga).
- Betygsöversikt avseende vårterminen 2008 för årskurs 9 har skrivits ut och undertecknats av betygssättande lärare samt arkiverats i analog form (kopia har bifogats). Den finns dessutom arkiverad och "låst" i digital form.
- Betygsöversikt och betygs katalog för årskurserna 8 och 9 avseende höstterminen 2008 har skrivits ut och undertecknats av rektor och betygssättande lärare samt arkiverats i analog form (kopia på exempel har bifogats). De finns dessutom arkiverade och "låsta" i digital form.

Avseende åtgärdsprogram

- De skriftliga rutinerna för utarbetande av åtgärdsprogram, liksom dokumentet för åtgärdsprogram, ses över och vidareutvecklas.
- Utbildning för samtliga lärare genomförs avseende framtagning av åtgärdsprogram under vecka 18.
- HoY följer upp mentorernas arbete med åtgärdsprogram så att de är i överensstämmelse med förordningens krav.
- HoD följer upp ämneslärares arbete med ämnesplanerna.
- I samband med förberedelserna inför utvecklingssamtalen den 14-15 maj 2009 görs en översyn av behov av åtgärdsprogram för elever i behov av särskilt stöd.

Avseende allmänna mål och värdegrund

- Samtlig personal på skolan träffar överenskommelse om att tillämpa gällande trivselregler mer konsekvent än tidigare. I RWS.net görs löpande noteringar av beteenden som avviker från trivselreglerna. Skolans löpande noteringar av beteenden som avviker mot RWS trivselregler stäms av mot Personuppgiftslagen (PUL).
- På klassråd varje vecka behandlas RWS' trivselregler och olika typer av värdegrundsfrågor.
- Varje måndag görs en uppföljning av den gångna veckans arbete i personalmöte och i ledningsgrupp. Åtgärder vidtas. Det konsekventa förhållningssättet från personalens sida uppges börja ge märkbara resultat.
- Ett speciellt ämnesblock Livskunskap med kursplan utvecklas och integreras i övriga ämnen (har bifogats som bilaga). Ämnet Livskunskap blir en integrerad del av undervisningen i samtliga årskurser.
- Skolan deltar i Stockholms kommuns enkät bland elever i årskurs 6 och 9.
- Ny "trivselenkät" utvecklas. Enkät genomförs i enlighet med processen för det systematiska kvalitetsarbetet.

Avseende personalens utbildning

- En analys av varje enskild lärares behörigheter har genomförts och en sammanställning har tagits fram och presenterats för Skolinspektionen.
- Lärare som inte har validerad lärarbehörighet har uppmanats att senast den 15 april 2009 lämna in en plan för hur de avser att införskaffa sådan behörighet från Högskoleverket.
- Lärare som i dagsläget inte har möjlighet att få svensk lärarbehörighet genom att validera utländsk examen presenterar en utbildningsplan som säkerställer att svensk lärarbehörighet finns klar senast den 1 juni 2010.

- Övriga lärare som inte har examina för lärarbehörighet presenterar en utbildningsplan som säkerställer att behörighet kan uppnås senast den 1 juni 2011.

Avseende rektors ansvar

- En plan för rektors utveckling som ledare i allmänhet och som pedagogisk ledare i synnerhet tas fram.
- Huvudmannen har påbörjat ett löpande arbete för coachning av rektor i ledarskapsuppgifter och i arbetet för att styra verksamheten mot de mål som gäller för svensk skola. Huvudman och rektor har möten minst en gång per vecka för att gemensamt utveckla verksamheten och följa upp insatser som gjorts.
- En oberoende konsult har engagerats som stöd för vidareutveckling av verksamheten så att den klart och tydligt styr mot mål som gäller för svensk skola.

Avseende kvalitetsredovisning

- En illustrativ processbeskrivning för arbetet med kvalitetsredovisning (bakåtriktat) och verksamhetsplan (framåtriktat baserat på kvalitetsredovisningen) har tagits fram (har bifogats som bilaga). Likabehandlingsplan, elevhälsoplan och utbildningsplaner inom respektive ämne är inbegripna i denna process för skolans systematiska kvalitetsarbete.
- Arbete med att ta fram en disposition för verksamhetsberättelse, kvalitetsredovisning samt lokal verksamhetsplan pågår.
- En ny enkät för elever och föräldrar utarbetas för närvarande.
- Verksamhetsberättelse och kvalitetsredovisning utarbetas för läsåret 2008-2009.

Avseende områden i behov av förbättringsinsatser har huvudmannen, utöver vad som är inbegripet i redovisningen ovan, anfört följande:

Avseende de lokala kursplanernas mål och kriterier

- En process för det fortlöpande utvecklingsarbetet av kursplanerna utarbetas.

Avseende informationen som ges vid utvecklingssamtalet

- I slutet av läsåret görs en utvärdering av kvaliteten i föregående läsårs arbete med elevernas individuella utvecklingsplaner och fortbildning och workshops genomförs för lärarna.

Avseende de nationella proven

- En djuplodande analys genomförs av skillnaden mellan resultaten i de nationella proven och slutbetygen i ämnena svenska och matematik för år 2008. Analysen ska säkerställa, dels att utbildningsåtgärder som skolan vidtagit under perioden mellan de nationella proven och sättning av slutbetyg varit tillräckliga, dels att den allmänna bedömningen av elevens kunskaper och förmågor inom ämnena motiverar denna skillnad.

- Arbete pågår löpande med analys av de nationella proven från vårterminen 2008, de nyligen genomförda nationella proven vårterminen 2009 och de utbildningar inom ramen för åtgärdsprogram som genomfördes vårterminen 2008. Syftet är att denna analys ska ligga till grund för åtgärder som nu vidtas avseende åtgärdsprogram vårterminen 2009 och betygssättningen i juni 2009.

Avseende elevernas möjligheter att kunna påverka och ta ansvar

- Skolan har under hösten och vintern utvecklat ett nytt IT-baserat lärandesystem, benämnt RWS.net. Detta system ligger, enligt huvudmannen, i den absoluta framkanten i Sverige vad gäller stödsystem för skolor och syftar till att öka elevernas möjligheter att i praktiken ta ett större ansvar för det egna lärandet. Vidare ska lärarna med hjälp av systemet kunna ge eleverna nödvändig coachning.
- RWS.net är i full funktion och utgör nu den gemensamma mötesplatsen för elever, föräldrar och lärare i det dagliga arbetet.
- Under våren genomförs veckovisa utbildningstillfällen och workshops då lärarna tränas i att använda systemet. HoD följer i dessa workshops löpande upp varje enskild lärares användning av systemet.
- Under vårens IT-lektioner utbildas och tränas eleverna i att använda systemet.

Avseende omfattningen av engelska i undervisningen

- Under våren kommer de engelskspråkiga lärarnas kunskaper i svenska att utvärderas mot de krav som ställs av Högskoleverket för att behörighet ska kunna ges.
- I planeringen inför nästa läsår kommer utrymme att skapas i undervisningsplanen för speciell undervisning i svenska för engelskspråkiga lärare.
- Processen för elevrekrytering, inskrivning och förberedelse inför skolstart har utarbetats och tillämpas (har bifogats som bilaga). Bland annat ingår kartläggning av elevernas kunskapsmässiga och sociala utveckling som förberedelse inför sammanställning av klasser och start av årskurs.
- I schemat för läsåret 2009-2010 läggs "engelska som andraspråk" in för att ge elever som behöver extrastöd möjlighet till detta.

Skolinspektionens bedömning och beslut

Skolinspektionen bedömer att International Swedish School AB har vidtagit sådana åtgärder att de påtalade bristerna i verksamheten i Raoul Wallenbergskolan har avhjälpats eller kommer att kunna avhjälpas genom de insatser som planerats.

Skolinspektionen vill dock påpeka att skriftliga bedömningar, som ska ges i ämnen i vilka eleven inte uppnått målen i slutet av det nionde skolåret, ska beskriva elevens kunskaper i ämnet eller ämnesblocket. Den skriftliga bedömningen ska således inte beskriva vad eleven inte uppnått. Av bedömningen kan också framgå de stödåtgärder som vidtagits.

Vidare vill Skolinspektionen påpeka att om det genom uppgifter från skolans personal, en elev, elevens vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att en elev kan ha behov av särskilda stödåtgärder, ska rektorn se till att behovet utreds. Om utredningen visar att eleven behöver särskilt stöd, ska rektorn se till att ett åtgärdsprogram utarbetas. Behovet av att upprätta åtgärdsprogram kan således inte vara avhängigt antalet ämnesplaner som tidigare upprättats för eleven. Det kan inte heller allmänt ses över vid vissa tidpunkter på året, till exempel i samband med utvecklingssamtalen. Däremot ska uppföljning och utvärdering göras vid de tidpunkter som överenskommits då åtgärdsprogrammet upprättades, se vidare Skolverkets allmänna råd för arbete med åtgärdsprogram (SKOLFS 2008:25).

Skolinspektionen vill även göra skolan uppmärksam på att "Livskunskap" inte är ett ämne i skollagstiftningens mening. Anvisningar om innehåll och metoder i skolans arbete med värdegrundsfrågor kan därför inte jämföras med en kursplan och betyg kan inte ges.

Skolinspektionen förutsätter att arbetet fortgår enligt åtgärdsplanen och avser att göra ett uppföljande tillsynsbesök under år 2010.

Skolan uppfyller därmed kraven för godkännande för den fristående grundskolan och har därmed fortsatt rätt till bidrag från barnens och elevernas hemkommuner.

På Skolinspektionens vägnar

Bertil Karlhager
Enhetschef

Christiane Chin-von Matérn
Undervisningsråd

I ärendets slutliga handläggning har också undervisningsråden Anna Kjellberg och Gunnel Eriksson deltagit.

Kopia till
Stockholms kommun